DOMSTOLENS DOM
av den 29 oktober 1980*

I mål 22/80,

har Amtsgericht i Berlin-Schöneberg till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Boussac Saint-Frères SA, Lille (Frankrike),

och

Brigitte Gerstenmeier, Euskirchen (Förbundsrepubliken Tyskland).

Begäran avser tolkningen av artikel 7 i EEG-fördraget.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden H. Kutscher, avdelningsordförandena P. Pescatore och T. Koopmans samt domarna J. Mertens de Wilmars, Mackenzie Stuart, A. O'Keffe och A. Touffait,

generaladvokat: H. Mayras,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom beslut av den 24 november 1979, som inkom till domstolen den 14 januari 1980, har Amtsgericht i Berlin-Schöneberg enligt artikel 177 i EEG-fördraget ställt en fråga om tolkningen av artikel 7 i EEG-fördraget.

* Rättegångsspråk: tyska.

2 Vid den tyska domstolen har ett företag med hemvist i Frankrike som sålt och levererat textilier till en näringsidkare bosatt i Förbundsrepubliken Tyskland ingivit en ansökan om indrivning av återstående fakturabelopp avseende avtalet genom det förfarande som kallas "Mahnverfahren". Detta förfarande gör det möjligt för borgenären att enkelt och snabbt utverka ett föreläggande om betalning av en bestämd penningsumma. Sedan ansökan ingivits blir gäldenären varken instämd eller kallad inför domstolen. Han kan dock, efter att ha delgivits det betalningskrav ("Mahnbescheid") som utfärdas av domstolen på grund av ett av borgenären ifyllt formulär, bestrida ansökningen. Om ansökningen inte bestrids, omvandlas betalningskravet på ansökan av borgenären till ett föreläggande som utgör en exekutionstitel ("Vollstreckungsbescheid").

3 Amtsgericht har uppgivit att det före den 1 juli 1977, inom ramen för detta förfarande, var möjligt att indriva en fordran uttryckt i nationell valuta eller utländsk valuta, men att detta förfarande sedan ikraftträdandet sistnämnda dag av den så kallade lagen om förenkling av den 3 december 1976 inte längre är möjligt att använda för att indriva en fordran mot en gäldenär med hemvist i Tyskland om denna fordran är uttryckt i utländsk valuta. Förfarandet är fortsatt tillämpligt för indrivning av fordringar uttryckta i utländsk valuta mot en gäldenär med hemvist i utlandet.

4 På grund av dessa omständigheter har den nationella domstolen hänskjutit frågan till EG-domstolen om huruvida denna förändring av den tyska processrätten, för borgenärer med hemvist i andra av gemenskapens medlemsstater, utgör en diskriminerande åtgärd som blir utan verkan mot dessa borgenärer eftersom den kränker artikel 7 i fördraget.

5 Även om domstolen enligt artikel 177 i fördraget inte får uttala sig om en nationell lags giltighet, så är domstolen likväl behörig att inom ramen för sitt samarbete med de nationella domstolarna klarlägga de gemenskapsrättsliga aspekter vars tolkning möjliggör för den nationella domstolen att lösa de problem den ställs inför.

6 Av handlingarna framgår att lagen om förenkling, som väckt tvivel hos den tyska domstolen, syftar till att rationalisera förfarandet vid betalningsföreläggande genom användandet av dator. Som en följd av en teknisk undersökning, som visat att inkluderandet av fordringar uttryckta i utländsk valuta i ett system med elektronisk behandling skulle förorsaka betydande problem, beslutade de tyska myndigheterna att i princip begränsa tillämpningsområdet för förfarandet med betalningsföreläggande till att gälla fordringar uttryckta

i tysk valuta. De tyska myndigheterna valde dock att från denna regel undanta indrivning av fordringar uttryckta i utländsk valuta mot gäldenärer med hemvist i någon av de stater som anslutit sig till Brysselkonventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område. De tyska myndigheterna gjorde därvid gällande att bestämmelserna i denna konvention gör ett sådant undantag nödvändigt.

7 Av handlingarna framgår vidare att de borgenärer som inte kan använda sig av det förenklade "Mahnverfahren" kan väcka talan enligt allmänna processregler. Ett sådant förfarande gäller även för den borgenär som i ett "Mahnverfarhren" har utverkat ett "Mahnbescheid", men där gäldenären har bestritt ansökningen.

8 På grund av dessa omständigheter skall frågan som den nationella domstolen ställt uppfattas som att den avser om artikel 7 i fördraget hindrar en nationell bestämmelse inom civilprocessrätten som föreskriver ett förenklat indrivningsförfarande som inte är tillgängligt för borgenärer som begär indrivning av en fordran i utländsk valuta mot en gäldenär med hemvist inom landet, men samtidigt ger varje borgenär med hemvist i en medlemsstat samma möjlighet att vid domstolarna begära indrivning av en fordran enligt allmänna processregler, oavsett vilken valuta som fordringen är uttryckt i.

9 Artikel 7 i fördraget förbjuder all diskriminering på grund av nationalitet inom fördragets tillämpningsområde. Denna bestämmelse förbjuder inte enbart öppen diskriminering, grundad på nationalitet, utan även all form av dold diskriminering som, genom tillämpning av andra urskiljningsskriterier, i själva verket leder till samma resultat.

10 Det är obestridligt att en nationell lagstiftning som underkastar tillträdet till domstolarna villkor grundade på valutan i vilka fordringarna är uttryckta skulle kunna innebära att borgenärer med hemvist i de andra medlemsstaterna missgynnas i jämförelse med borgenärer med hemvist inom landet. Detta skulle kunna innebära ett handelshinder inom den gemensamma marknaden som främst skulle drabba medborgarna i de övriga medlemsländerna.

11 Den tyska regeringen har i sitt yttrande till domstolen gjort gällande att en lagstiftning som denna inte kan innebära en diskriminering, eftersom distinktionen grundad på valutan i vilken fordran är uttryckt är berättigad av objektiva skäl. Den elektroniska behandling som föreskrivs i den tyska

lagstiftningen i syfte att förenkla "Mahnverfahren" är nämligen enligt den tyska regeringen inte möjlig för fordringar uttryckta i en utländsk valuta.

12 Detta argument är inte övertygande. Om den tyska lagstiftningen öppnar "Mahnverfahren" för indrivning av fordringar i utländsk valuta mot gäldenärer med hemvist i de andra staterna som anslutit sig till Brysselkonventionen och om genomförandet av denna regel – vilket är konstaterat – kräver att dessa ansökningar inom ramen för "Mahnverfahren" behandlas manuellt, så kan inte behovet att föreskriva en elektronisk behandling av alla de fordringar som är underkastade detta förfarande åberopas när det gäller indrivning av fordringar uttryckta i utländsk valuta mot gäldenärer med hemvist inom landet.

13 Detta övervägande räcker dock inte för att lösa problemet. En distinktion, grundad på valutan i vilken fordringarna är uttryckta, som endast är tillämplig vid förfarandet för förenklad indrivning, utgör inte diskriminering på grund av nationalitet, inte ens på indirekt sätt, då avtalsparterna är fria att välja vilken valuta fordran uttrycks i och då de allmänna processreglerna fortsätter att gälla för borgenärer med hemvist i de övriga medlemsstaterna, oavsett vilken valuta fordran är uttryckt i.

14 Svaret på frågan blir alltså att artikel 7 i fördraget inte hindrar en nationell bestämmelse inom civilprocessrätten som föreskriver ett förenklat indrivningsförfarande som inte är tillgängligt för borgenärer som begär indrivning av en fordran i utländsk valuta mot en gäldenär med hemvist inom landet, men samtidigt ger varje borgenär med hemvist i en medlemsstat samma möjlighet att vid domstolarna begära indrivning av en fordran enligt allmänna processregler, oavsett vilken valuta som fordringen är uttryckt i.

Rättegångskostnader

15 De kostnader som har förorsakats regeringen i Förbundsrepubliken Tyskland och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående den fråga som genom beslut av den 24 november 1979 förts vidare av Amtsgericht i Berlin-Schöneberg – följande dom:

Artikel 7 i EEG-fördraget hindrar inte en nationell bestämmelse inom civilprocessrätten som föreskriver ett förenklat indrivningsförfarande som inte är tillgängligt för borgenärer som begär indrivning av en fordran i utländsk valuta mot en gäldenär med hemvist inom landet, men samtidigt ger varje borgenär med hemvist i en medlemsstat samma möjlighet att vid domstolarna begära indrivning av en fordran enligt allmänna processregler, oavsett vilken valuta som fordringen är uttryckt i.

Kutscher Pescatore Koopmans

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart O'Keffe Touffait

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 oktober 1980.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

H. Kutscher
Ordförande